

Ksenija Benedetti razlaga pravila oblačenja v diplomaciji

»Nisem policistka«

Pravi, da z upoštevanjem pravil sporočamo kulturo države

LJUBLJANA, 4. – Strog predpis, da je treba obleči frak, je marsikateremu povabljenemu na nocojšnjo slavnostno večerjo v čast španskega kraljevega para povzročil preneka-tero preglavico. Pri nas je namreč nošenje frakov, pa naj gre za še takšne slovesnosti, vse prej kot običajno, zato jih tudi skorajda ni dobiti. Poleg vsega ta kod oblačenja izgublja veljavo tudi drugod. O tem, v kolikšni meri smo kot gostitelji glede oblačenja primorani v prilagajanje drugim navadam, smo se pogovarjali z vodjo državnega protokola Ksenijo Benedetti.

Je bil frak zamisel našega protokola ali izrecna želja Špancev? Kod oblačenja »white tie« namreč ni več tako strog in menda dopušča tudi smoking.

S tem se ne bi strinjala. »White tie« zahteva izključno frak in »black tie« smoking. Vendar osebno nisem zagovornica trdega protokola in sem privrženka večje fleksibilnosti, ker se ljudje tako bolje počutijo. Ob srečanju 16 predsednikov smo, denimo, zelo pazili, da jih nismo utesnjevali, in so bili zelo hvaležni. Kadar gre za kraljevi obisk, za katerega je jasno, kakšna je mednarodna praksa, pa ni odstopanja. Frak ni bil izrecna španska zahteva, o tem smo se dogovorili in sploh nismo pomislili, da bi za slavnostni obed predpisali kaj manj strogega. Ko je bila tu danska kraljica, so bili prav tako obvezni fraki, pa ni bilo nobenih pritožb, poleg vsega so pri damah izrecno zahtevali še klobuk in rokavice, česar tokrat ni.

Med povabljenimi je bilo kar nekaj zadrege pri iskanju primernih frakov.

Kdor koli je klical, smo mu pomagali z nasveti. Vem, da so jih nekaj po naročilu sešili tudi v Ljubljani. Pa tudi tako dragi niso, da si jih gostje, povabljeni na to večerjo, ne bi mogli privoščiti. Nekateri so si jih tudi izposodili. Frak je pri nas namreč še vedno redkost in ne vem, ali ga ima dvajset ljudi.

Sodita frak in smoking v omaro vsakega politika?

Frak morajo imeti vsi trije najvišji predsedniki, medtem ko bi morali smoking obvezno imeti prav vsi direktorji in politiki. Takšni gostje bodo namreč še prihajali, poleg tega smoking velikokrat predpišemo tudi ob predsedniških obiskih.

Kaj bi se zgodilo, če bi kdo drevi prišel na večerjo »le« v smokingu, obleki ali celo srajci, kot bi to storil varuh človekovih pravic?

To se je zgodilo pri danski kraljici. Nekaj gostov je prišlo v smokingih. Zadnja stvar, ki si jo želim, je biti protokolarna policistka, zato gostov ne zavrnamo, če nimajo ustrezne obleke. S tem pač pričajo o svoji kulturi in kulturi države. Če bi kdo prišel v srajci, pa še ne vem, kaj bi storili, ker se še ni zgodilo. Čeprav je res, da je gospod Hanžek gospod zase...

Dva gosta bosta v smokingu. Vsaj tako je pisalo na seznamu povabljenih.

Tako sta se pač dogovorila s kabineto predsednika republike.

V kolikšni meri se je treba prilagajati kodom oblačenja tuje države, če so njeni predstavniki naši gostje?

Vodja protokola Ksenija Benedetti pravi, da ni zagovornica trdih pravil diplomatskega oblačenja, toda kadar gre za kraljevi obisk, ni odstopanja. (Foto: Matej Povše)

Kar zadeva kraljevi protokol, se je treba kar prilagoditi. Sicer pa na splošno velja, da se prilagaja državi gostiteljici. Gostom povemo, kakšne so naše navade, in se največkrat strinjajo. Kraljevi obiski pa so nekaj posebnega, ker na tem področju nimamo navad. Do zdaj smo namreč imeli le dva. Zato se zgledujemo po mednarodni praksi – to je frak in pika. Drugače pa se je z drugo stranjo treba vse dogovoriti. Celo jedilnike je treba uskladiti. Tudi pri španskem kralju so bile pri hrani posebne želje in smo potrebovali kar nekaj domišljije, da nam je uspelo sestaviti tri različne obede. Japonska princesa, denimo, se kar prilagodi, saj na obisku v Evropi sprejme evropske navade. Čeprav se doma ne rokuje, je pri nas to počela. Danska kraljica pa kadi vedno in povsod, zato smo se, čeprav protokol kajenja ne dopušča, prilagodili in povsod poskrbeli za pepelnike.

Torej smo bili mi popustljivejši kot Danci?

Jaz danski kraljici že ne bom rekla, naj v avtobusu ne kadi.

Marsikomu se pri tem poraja vprašanje, kje so meje prilagajanja in zakaj se navsezadnje ne prilagajamo še kodom oblačenja arabskega, indijskega, afriškega sveta?

To je naravnost smešno. Pri frakih in smokingih gre namreč za znane in ne samo evropske kode oblačenja, ki so že leta zapovedani v diplomaciji. Ko pa gre za afriške države, so to njihove noše in ne kodi oblačenja. Seveda si ne bo, denimo, predsednik Kučan tam na glavo nadel turbana. V strogo islamske države pa še nismo potovali in predvidevam, da bi se tam morale ženske zakriti. Čeprav nam tega v Jordaniji ni bilo treba in ni bilo niti kakšnih drugih zahtev.